

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΚΟΠΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Τεύχος 37

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών
ειδήσεων για την Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

Σύνταξη-Επιμέλεια:

*Π. Λάρδα, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Ε. Ξυδιά, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄*

- Οκτώβριος 2019-

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	4
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά	4
-Αύξηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στη Βόρεια Μακεδονία, Ιούλιος 2019	4
-Ενίσχυση χρήσης συστημάτων ΑΠΕ με στόχο την απεξάρτηση από τον άνθρακα στη Βόρεια Μακεδονία	4
-Εξέλιξη διαγωνισμού για την κατασκευή φωτοβολταϊκών σταθμών στους Δήμους Sveti Nikole και Makedonski Brod, στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας	4
-“AD ESM”: Υποβολή επενδυτικής πρότασης για το εργοστάσιο πυρηνικής ενέργειας "Belene" στη Βουλγαρία	5
-Καθαρό κέρδος 20% εμφάνισε η ΟΚΤΑ το α' εξάμηνο 2019	5
-Επέκταση αιολικού πάρκου Bogdanci στη Βόρεια Μακεδονία	5
1.2 Κατασκευές, δομικά υλικά και Real Estate	6
-Έκδοση οικοδομικών αδειών, Ιούλιος 2019	6
1.3 Τραπεζικός Τομέας & Χρηματιστηριακή αγορά	6
-Μείωση τραπεζικών επιτοκίων δανεισμού στη Βόρεια Μακεδονία	6
-Ετήσια αύξηση των συναλλαγματικών αποθεμάτων της Βόρειας Μακεδονίας	6
-Ενοποίηση της Ohridska Banka με την Sparkasse Bank στη Βόρεια Μακεδονία και οικονομικές εκτιμήσεις της Διοικήτριας της εδώ Κεντρικής Τράπεζας	6
-Ομολογιακό δάνειο ύψους ενάμιση εκατ. ευρώ εξέδωσε η TTK Banka της Βόρειας Μακεδονίας	7
1.4 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων	7
-Babovski: Υπάρχουν διαθέσιμα νέα κονδύλια για την υποστήριξη της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας στη Βόρεια Μακεδονία	7
-ΜΑΚCΑΝΝΑΒΙS: Αίτημα Ένωσης για τροποποιήσεις στον νόμο περί παραγωγής κάνναβης	7
-Διαμόρφωση τιμών σταφυλιού στην αγορά της Βορείου Μακεδονίας και αντιδράσεις αμπελουργών	7
-Δείκτες τιμών στη γεωργία, Αύγουστος 2019	7
-Δείκτης τιμών καταναλωτή, Αύγουστος 2019	8
1.5 Βιομηχανικός Τομέας	8
-Επιχειρηματικές τάσεις στη μεταποιητική βιομηχανία τον Αύγουστο του 2019	8
1.6 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών	8
-Εγκαίνια κοινού συνοριακού σταθμού ελέγχου στο Tabanovce-Prshevo μεταξύ της Βόρειας Μακεδονίας και της Σερβίας	8
-Σε λειτουργία νέος τελωνειακός τερματικός σταθμός στη συνοριακή διάβαση "KJAFASAN" μεταξύ Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας και Αλβανίας	8
-Δάνειο ύψους € 13 εκατ. για τη χρηματοδότηση βελτιώσεων των αυτοκινητοδρόμων από την EBRD	9
1.7 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος	9
-Η Βόρεια Μακεδονία διέθεσε 182 εκατ. ευρώ για την προστασία του περιβάλλοντος το 2018	9
-Ohridska Banka & EBRD: Υποστήριξη επενδύσεων στις πράσινες τεχνολογίες	9
-Επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος στον τομέα της ανακύκλωσης	9
1.8 Τομέας Τουρισμού	10
-Στοιχεία για τον τουρισμό στη Βόρεια Μακεδονία, Ιούλιος 2019	10
1.9 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος	10
-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών	10
-Σταθερές οι τιμές λιανικής τον Αύγουστο στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας	10
-Η αγορά εργασίας στη Βόρεια Μακεδονία, β' τρίμηνο 2019	10
-Αύξηση των καθαρών μισθών στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας τον Ιούλιο 2019	11

2. Οικονομικές ειδήσεις	11
-Δάνειο ύψους 125 εκατ. ευρώ από την Παγκόσμια Τράπεζα για την ενίσχυση της βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών	11
-Κεντρική Τράπεζα: ευνοϊκοί οικονομικοί δείκτες για το 2019	11
3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις	11
-Κόσσοβο & Βόρεια Μακεδονία συμφώνησαν στην άρση των μη δασμολογικών εμποδίων που είχαν επιβληθεί πρόσφατα	11
-Συμφωνία Βόρειας Μακεδονίας - Σερβίας για την αμοιβαία αναγνώριση αδειών για εγκεκριμένο οικονομικό φορέα για την ασφάλεια και την προστασία	12
-Ο Οργανισμός πολιτικής αεροπορίας της Κροατίας θα υποστηρίξει τη Βόρεια Μακεδονία για την συμμετοχή της στον Ευρωπαϊκό Κοινό Αεροπορικό Χώρο	12
4. Ευρωπαϊκή προοπτική	12
-Milevski: Η συνεργασία Βορείου Μακεδονίας- Ελλάδος θα εντατικοποιηθεί μετά την ημερομηνία προσχώρησης	12
5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος	12
-Αναθεώρηση του προϋπολογισμού τέλη Σεπτεμβρίου-αρχές Οκτωβρίου τ.ε.	12
-Στατιστικά στοιχεία για τη χρήση του διαδικτύου στην Βόρεια Μακεδονία	13
-Συμφωνία αμοιβαίας κατάργησης των θεωρήσεων εισόδου μεταξύ Βόρειας Μακεδονίας και Ουκρανίας	13
-FACEBOOK και INSTAGRAM τα πιο δημοφιλή κοινωνικά δίκτυα στη Βόρεια Μακεδονία	13
6. Εκδηλώσεις, εκθέσεις, επισκέψεις	13
-Εκδήλωση για τη διασυνοριακή συνεργασία Ελλάδος-Βόρειας Μακεδονίας, (Μοναστήρι, 20.9.2019)	13
-Επιχειρηματικό Συνέδριο για την περιφερειακή συνεργασία μεταξύ Βορείου Μακεδονίας, Αλβανίας, Κοσόβου (Σκόπια, 18 Σεπτεμβρίου 2019)	13
-Διεθνής Εμπορική Έκθεση για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τη διαχείριση υδάτων και στερεών αποβλήτων στη Βόρεια Μακεδονία (RENEXPO®, Σκόπια, 3-4 Δεκεμβρίου 2019)	14

Σημειώσεις:

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείται πλέον να λαμβάνεται τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Σκοπίων, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας. (ecocom-skopje@mfa.gr)

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 Ενέργεια και Ορυκτά

-Αύξηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στη Βόρεια Μακεδονία, Ιούλιος 2019

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, η ακαθάριστη εθνική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας αυξήθηκε σε ετήσια βάση κατά 35%, σε 525.685 MWh τον Ιούλιο 2019. Η καθαρή ηλεκτρική ενέργεια τον Ιούλιο τ.ε αυξήθηκε επίσης κατά 36%, σε 497.177 MWh. Οι θερμικές μονάδες ηλεκτροπαραγωγής συνέβαλαν στο μεγαλύτερο μέρος της ακαθάριστης εγχώριας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, δημιουργώντας 250.088 MWh, 19% περισσότερο από τον Ιούλιο 2018. Οι συνδυασμένες μονάδες θερμότητας και ηλεκτρισμού δημιούργησαν 161.450 MWh (σημειώνεται ότι, τον Ιούλιο του περασμένου έτους δεν καταχωρήθηκε παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από εγκαταστάσεις συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού). Οι σταθμοί υδροηλεκτρικής ενέργειας ακολούθησαν με 97.992 MWh, σημειώνοντας πτώση 38% σε σύγκριση με τον Ιούλιο 2018. Η παραγόμενη από αιολικά πάρκα ηλεκτρική ενέργεια μειώθηκε σε ετήσια βάση κατά 28% σε 8.825 MWh, ενώ η παραγωγή βιοαερίου αυξήθηκε 18% σε 4.595 MWh. Τα ηλιακά πάρκα παράγαν 2.734 MWh ηλεκτρικής ενέργειας, σημειώνοντας αύξηση 3,8%. Οι εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας της Βόρειας Μακεδονίας μειώθηκαν σε ετήσια βάση κατά 25% σε 154.613 MWh τον Ιούλιο τ.ε, ενώ οι εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 186% σε 127.782 MWh τον ίδιο μήνα. Οι απώλειες των δικτύων διανομής κατέγραψαν μείωση 0,5% σε ετήσια βάση, σε 47.706 MWh τον Ιούλιο τ.ε..

-Ενίσχυση χρήσης συστημάτων ΑΠΕ με στόχο την απεξάρτηση από τον άνθρακα στη Βόρεια Μακεδονία

Η κρατική εταιρεία παραγωγής και παροχής ηλεκτρικής ενέργειας της Βόρειας Μακεδονίας, Elektrani na Severna Makedonija (ESM), σε συνέχεια του διαγωνισμού που προκήρυξε τον Απρίλιο τ.ε. για την προμήθεια και εγκατάσταση του πρώτου φωτοβολταϊκού πάρκου μεγάλης κλίμακας στη χώρα, ισχύος 10 MW, πλησίον του θερμοηλεκτρικού εργοστασίου TPP Oslovej (περίπου 110 χλμ νοτιοδυτικά των Σκοπίων) ανακοίνωσε ότι, σχεδιάζει την επέκταση της παραγωγικής ικανότητας του σταθμού, με στόχο να αντικαταστήσει πλήρως το παλιό εργοστάσιο παραγωγής ενέργειας από άνθρακα ισχύος 125 MW. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD), η οποία υποστηρίζει χρηματοδοτικά το έργο, κόστους 8,7 εκατ. ευρώ, με 5,9 εκατ. ευρώ, επεσήμανε σημασία πιλοτικού αυτού έργου για την ενίσχυση παραγωγής ενέργειας στη χώρα από ΑΠΕ.

-Εξέλιξη διαγωνισμού για την κατασκευή φωτοβολταϊκών σταθμών στους Δήμους Sveti Nikole και Makedonski Brod, στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

Σύμφωνα με ανακοίνωση του Υπουργείου Οικονομίας της Βορείου Μακεδονίας, ο διαγωνισμός για την κατασκευή φωτοβολταϊκών (PV) σταθμών ηλεκτροπαραγωγής συνδυασμένης εγκατεστημένης ισχύος 35 MW στους Δήμους Sveti Nikole (εγκατεστημένης ισχύος 25 MW) και Makedonski Brod (εγκατεστημένης ισχύος 10 MW), προσέλκυσε το έντονο ενδιαφέρον επενδυτών, αφού συνολικά 82 εγχώριες και ξένες εταιρείες έχουν υποβάλει σχετικές προσφορές (η προθεσμία υποβολής προσφορών έληξε στις 30.8.2019). Στις δηλώσεις του, ο Υπουργός Οικονομίας της Βορείου Μακεδονίας, κ. Kreshnik Bekteshi, αναφέρθηκε στη δέσμευση της Κυβέρνησης για προώθηση και ενθάρρυνση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Σημειώνεται ότι, οι κρατικές γαίες προβλεπόταν να διατεθούν για εγκατάσταση σταθμών ισχύος 10 MW, 5 MW, 2 MW και 1 MW, ώστε περισσότεροι ενδιαφερόμενοι, και όχι μόνο οι μεγάλοι επενδυτές, να έχουν τη δυνατότητα συμμετοχής στον διαγωνισμό. Επιπλέον, κατά το άνοιγμα των προσφορών, ο Υπουργός αναφέρθηκε στα κριτήρια επιλογής της αναδόχου εταιρείας, όπως χαμηλότερη, σταθερή τιμή/προσαύξηση ανά παραχθείσα κιλοβατώρα (το ανώτατο όριο καθορίζεται σε 15 ευρώ/MWh), επαγγελματική δραστηριότητα, πιστοληπτική ικανότητα, κλπ, ενώ μεταξύ των υποχρεώσεων των υποψηφίων επενδυτών είναι η σύνταξη μελέτης εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων και ο εξοπλισμός. Μετά τη μελέτη των προσφορών προβλέπεται η κατάρτιση και δημοσίευση καταλόγου υποψηφίων που πληρούν τα κριτήρια προκειμένου συμμετάσχουν σε δημοπρασία, η οποία θα πραγματοποιηθεί εντός 90 ημερών. Τον Ιούνιο τ.ε., ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης της Βόρειας Μακεδονίας, αρμόδιος για οικονομικά θέματα, κ. Koco Angjusev, είχε δηλώσει ότι το Κράτος θα διευκολύνει τις σχετικές γραφειοκρατικές διαδικασίες, ενώ το κόστος σύνδεσης με το δίκτυο (grid connection) θα ανέρχεται στα 20.000-30.000 ευρώ.

-“AD ESM”: Υποβολή επενδυτικής πρότασης για το εργοστάσιο πυρηνικής ενέργειας "Belene" στη Βουλγαρία

Σύμφωνα με δηλώσεις του Γενικού Διευθυντή κ. Vasko Kovachevski της εταιρείας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας "AD ESM", στις 22 Αυγούστου τρέχοντος, η εταιρεία εκδήλωσε το ενδιαφέρον της (letter of intent) να επενδύσει στην κατασκευή του πυρηνικού σταθμού "Belene" στη Βουλγαρία. Η επένδυση αφορά στην απόκτηση μετοχικού κεφαλαίου έως 10%, με στόχο τη δυνατότητα χρήσης του 10% της ενέργειας που θα παράγει το εργοστάσιο. Ο σταθμός "Belene" προβλέπεται να είναι εγκατεστημένης ισχύος 2.000 MW, γεγονός που σημαίνει ότι η Βόρεια Μακεδονία θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει μέχρι 200 MW. Αν και δεν υπάρχουν στοιχεία για το ακριβές κόστος του έργου, η κατασκευή του, σύμφωνα πάντα με τις δηλώσεις του κ. Kovachevski, πιθανόν να ανέρχεται στα 20 δισ. ευρώ, όπερ σημαίνει ότι η "AD ESM" δύναται να επενδύσει έως και 2 δισ. ευρώ.

-Καθαρό κέρδος 20% εμφάνισε η ΟΚΤΑ το α' εξάμηνο 2019

Η εταιρεία ΟΚΤΑ, μέλος του ομίλου Ελληνικών Πετρελαίων, ο μεγαλύτερος προμηθευτής καυσίμων στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας, ανακοίνωσε ότι το καθαρό κέρδος της αυξήθηκε ετησίως κατά 20% σε 29,9 εκατ. δηνάρια (535 χιλ. δολάρια/486 χιλ. ευρώ) το α' εξάμηνο του 2019, αύξηση που οφείλεται στην άνοδο των εξαγωγών της. Τα έσοδα από τις πωλήσεις της εταιρείας σημείωσαν αύξηση 4% ετησίως και ανήλθαν 12,64 δισ. δηνάρια την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουνίου 2019, καθώς οι πωλήσεις στο εξωτερικό αυξήθηκαν κατά 74%, ήτοι 2,67 δισ. δηνάρια. Από την άλλη, οι εγχώριες πωλήσεις μειώθηκαν κατά 6% το έτος σε 9,97 δισ. δηνάρια. Επίσης, κατά την υπό εξέταση περίοδο, το κόστος των πωληθέντων αγαθών αυξήθηκε κατά 5% σε 12,2 εκατ. δηνάρια. Η ΟΚΤΑ μείωσε τα διοικητικά έξοδά της κατά 14% σε 112,4 εκατ. δηνάρια κατά τους πρώτους έξι μήνες του έτους, ενώ το κόστος πωλήσεων και διαφήμισης (marketing) μειώθηκε κατά 5% σε 281,0 εκατ. δηνάρια. Η ΟΚΤΑ διαθέτει εγκαταστάσεις διύλισης αργού πετρελαίου δυναμικότητας 2,5 εκατ. μετρικών τόνων και εγκαταστάσεις αποθήκευσης με συνολική χωρητικότητα 350 εκατ. λίτρων.

-Επέκταση αιολικού πάρκου Bogdanci στη Βόρεια Μακεδονία

Η γερμανική Τράπεζα Ανασυγκρότησης (KfW) διέθεσε 10 εκατ. δηνάρια (περίπου 162.500 ευρώ) στην κρατική εταιρεία παραγωγής και παροχής ηλεκτρικής ενέργειας της Βόρειας Μακεδονίας, Elektrani na Severna Makedonija (ESM – πρώην ELEM) για την επικαιροποίηση της μελέτης εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων και την παροχή άλλων συμβουλευτικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων γεωλογικών και γεωτεχνικών ελέγχων, καθώς και την προετοιμασία των τευχών προκήρυξης του διαγωνισμού, αναφορικά με την επέκταση του αιολικού πάρκου Bogdanci, εγκατεστημένης ισχύος 36,8 MW. Η συμφωνία για την επιχορήγηση 10 εκατ. δηναρίων υπεγράφη από τον κ. Vasko Konačevski, ο οποίος διορίστηκε πρόσφατα Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και Διευθύνων Σύμβουλος της ESM, και τον κ. Rainer Sunnen, Διευθυντής έργων, αρμόδιος για τη χρηματοδότηση ενεργειακών έργων στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, της KfW. Το Bogdanci είναι το πρώτο αιολικό πάρκο στη Βόρεια Μακεδονία. Την προμήθεια, εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία των υφιστάμενων 16 ανεμογεννητριών SWT-2.3-93, εγκατεστημένης ισχύος 2,3 MW εκάστη, υλοποίησαν οι εταιρείες Siemens Ελλάδος και Siemens Wind Power Δανίας, ενώ κοινοπραξία της Siemens A.E. και της Τέρνα Ενεργειακή Α.Β.Ε.Τ.Ε. ανέλαβε το σκέλος της ανάπτυξης των αναγκαίων υποδομών. Η κατασκευή της μονάδας στοίχισε 55,5 εκατ. ευρώ. Η δεύτερη φάση του έργου προέβλεπε επένδυση ύψους 21 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων το ποσό των 18 εκατ. ευρώ παρασχέθηκε από την KfW με τη μορφή δανείου και το υπόλοιπο από την ESM. Στη φάση αυτή προβλέπεται η προσθήκη τεσσάρων ακόμη ανεμογεννητριών, συνδυασμένης εγκατεστημένης ισχύος 13,8 MW, οι οποίες θα αυξήσουν τη δυναμικότητα της μονάδας στα 50 MW. Η επέκταση του πάρκου συνεπάγεται αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος κατά περίπου 14 MW.

Εν τω μεταξύ, η ESM προκήρυξε τον Απρίλιο τ.ε. διαγωνισμό για την προμήθεια και εγκατάσταση του πρώτου φωτοβολταϊκού πάρκου μεγάλης κλίμακας στη χώρα, ισχύος 10 MW, πλησίον του θερμοηλεκτρικού εργοστασίου TPP Oslomej, περίπου 110 χλμ νοτιοδυτικά των Σκοπίων. Η ηλιακή μονάδα, η οποία χαιρεί μεγάλης χρηματοδοτικής στήριξης από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD) θα βρίσκεται παρακείμενα της δεύτερης θερμικής μονάδας της χώρας, απ' όπου παράγεται περίπου το 10% του συνόλου της ηλεκτροπαραγωγής.

Σημειώνεται ότι, το μεγαλύτερο μερίδιο της παραγωγής ενέργειας της ESM προέρχεται κυρίως από μονάδες ηλεκτροπαραγωγής με καύση άνθρακα, συνδυασμένης εγκατεστημένης ισχύος στα 824 MW και παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στις 5.000 GWh ετησίως. Τα υδροηλεκτρικά εργοστάσια (HPPs) με συνδυασμένη

εγκατεστημένη ισχύ 554 MW παρέχουν 1.200 GWh ηλεκτρικής ενέργειας ενώ το αιολικό πάρκο Bogdanci περίπου 100 GWh. Το μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας είναι περίπου 20%.

1.2 Κατασκευές, δομικά υλικά και Real Estate

-Έκδοση οικοδομικών αδειών, Ιούλιος 2019

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, εκδόθηκαν συνολικά 284 άδειες οικοδομής τον Ιούλιο του 2019, σημειώνοντας αύξηση 2,9% από τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους. Σύμφωνα με τις εκδοθείσες οικοδομικές άδειες, η αναμενόμενη συνολική αξία των κατασκευών ήταν 4.700.000.000 δηνάρια (84,2 εκατ. δολ. ΗΠΑ / 76.3 εκατ. ευρώ), ήτοι ετήσια αύξηση 1,4%. Από το σύνολο των εκδοθέντων οικοδομικών αδειών, 180 εκδόθηκαν για νέα κτίρια, 40 για έργα πολιτικού μηχανικού και 64 για ανακατασκευές. Από το σύνολο των 284 αδειών, 189 εκδόθηκαν σε ιδιώτες. Κατά την περίοδο αναφοράς, σχεδιάζονται 1.184 κατοικίες για κατασκευή, συνολικής ωφέλιμης επιφάνειας 80.512 τ.μ. (1 ευρώ = 61 δηνάρια περίπου).

1.3 Τραπεζικός Τομέας & Χρηματοπιστηριακή αγορά

-Μείωση τραπεζικών επιτοκίων δανεισμού στη Βόρεια Μακεδονία

Ένα νέο κύμα μείωσης των επιτοκίων στα πιο απαιτητικά δάνεια στη Βόρεια Μακεδονία έχει ανακοινωθεί από αρκετές τράπεζες αυτό το μήνα. Μειώνουν τα επιτόκια κυρίως στα στεγαστικά και καταναλωτικά δάνεια, τα οποία, σύμφωνα με αυτές, οφείλονται στη μείωση του επιτοκίου σε γραμμάτια δημοσίου, τα οποία σήμερα ανέρχονται στο 2,25%, καθώς και στον ανταγωνισμό στον τραπεζικό τομέα. Ο πρώην κυβερνήτης κ. Ljube Trpeski δήλωσε ότι ο αγώνας για περισσότερους πελάτες αναγκάζει τις τράπεζες να μειώσουν τα επιτόκια, αλλά και να προσφέρουν διαφοροποιημένα προϊόντα.

-Ετήσια αύξηση των συναλλαγματικών αποθεμάτων της Βόρειας Μακεδονίας

Τα συναλλαγματικά αποθέματα της Κεντρικής Τράπεζας της Βόρειας Μακεδονίας αυξήθηκαν στα 2,64 δισ. Ευρώ (2,9 δισ. δολάρια) στα τέλη Ιουλίου, από 2,39 δισ. ευρώ το προηγούμενο έτος, σύμφωνα με επίσημα στοιχεία. Σε μηνιαία σύγκριση, τα αποθεματικά συναλλαγματικών ισοτιμιών της Κεντρικής Τράπεζας μειώθηκαν κατά 0,4% τον Ιούλιο του 2019.

-Ενοποίηση της Ohridska Banka με την Sparkasse Bank στη Βόρεια Μακεδονία και οικονομικές εκτιμήσεις της Διοικήτριας της εδώ Κεντρικής Τράπεζας

Σε αποκλειστική συνέντευξη στην τηλεόραση 24, η Διοικήτρια της Κεντρικής Τράπεζας κα Anita Angelovska Bezoska επιβεβαίωσε τη συγχώνευση των δύο τραπεζών. Συγκεκριμένα, δήλωσε ότι ενέκρινε την ανάληψη του 75% της "Ohridska Banka" από το "Sparkasse Bank" και ότι κατά την άποψή της, η ενοποίηση αυτών των δύο ισχυρών σημάτων θα είναι πολύ σημαντική για ολόκληρο τον τραπεζικό τομέα, ειδικότερα για τον ανταγωνισμό.

Αναφερόμενη στην πιστωτική δραστηριότητα και τις καταθέσεις εκτίμησε ότι, η πλήρης ένταξη της Βόρειας Μακεδονίας στο NATO και η ημερομηνία έναρξης των διαπραγματεύσεων ένταξης στην ΕΕ θα έχουν πολύ θετικό αντίκτυπο στη συνολική μακροοικονομική σταθερότητα. Τόνισε ότι, το ποσό των άμεσων ξένων επενδύσεων στη χώρα (ΑΞΕ), ύψους περίπου 50 εκατ. ευρώ, το α' εξάμηνο του 2019, ήταν σημαντικά χαμηλότερο σε σύγκριση με τους πρώτους έξι μήνες του 2018, το οποίο, κατά τη άποψή της, είναι αποτέλεσμα των εμπορικών δανείων. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της, οι ΑΞΕ το 2019 θα είναι περίπου 3,2% του ΑΕΠ και μεσοπρόθεσμα θα ανεβαίνουν σταδιακά. Πέρυσι ήταν πολύ υψηλά, ανερχόμενες στο 5,8% του ΑΕΠ, ή περίπου 600 εκατ. ευρώ.

Επίσης, η Διοικήτρια της Κεντρικής Τράπεζας ανέφερε ότι ο διαγωνισμός για τα νομίσματα με το νέο όνομα τελείωσε και η αντικατάσταση θα πραγματοποιηθεί σταδιακά. Με την ολοκλήρωση της προσφοράς, ακολουθεί μια διοικητική διαδικασία και σύναψη συμβάσεων, η οποία συνήθως διαρκεί αρκετό χρόνο. Τέλος, διευκρίνισε ότι θα αντικατασταθούν και τα νέα χαρτονομίσματα των 50 και 10 δηνάρων.

-Ομολογιακό δάνειο ύψους ενάμιση εκατ. ευρώ εξέδωσε η TTK Banka της Βόρειας Μακεδονίας

Η «TTK Banka» της Βόρειας Μακεδονίας δήλωσε, τη Δευτέρα 16.9.2019, ότι έχει εκδώσει ομολογιακό δάνειο ύψους 1,5 εκατ. ευρώ. Οι επενδυτές υπέγραψαν όλες τις προσφερόμενες 1.500 ομολογίες ονομαστικής αξίας 1.000 ευρώ εκάστη, σύμφωνα με την Τράπεζα, σε δελτίο του χρηματιστηρίου. Ο δανειστής δεν παρείχε περαιτέρω λεπτομέρειες για το θέμα.

1.4 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων

-Babovski: Υπάρχουν διαθέσιμα νέα κονδύλια για την υποστήριξη της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας στη Βόρεια Μακεδονία

Όσοι έχουν ιχθυοτροφικές εκμεταλλεύσεις και έχουν καλλιεργήσει γόνους από την 1η Ιουλίου έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2019, δηλαδή αλιευτικό υλικό από δικά τους ή αναγνωρισμένα προϊόντα, θα έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν αίτηση επιστροφής του 40% της αξίας των αγορασθέντων ή των ίδιων γόνων. Τα κεφάλαια για το μέτρο αυτό παρέχονται μέσω του προγράμματος Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας. Η προθεσμία υποβολής αιτήσεων για εκταμίευση είναι η **25^η Οκτωβρίου 2019**. Αυτό ανακοινώθηκε στις 8.10.2019 από τον Διευθυντή του Οργανισμού Οικονομικής Υποστήριξης Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Nikolce Babovski.

-MAKCANBIS: Αίτημα Ένωσης για τροποποιήσεις στον νόμο περί παραγωγής κάνναβης

Σύμφωνα με δηλώσεις εκπροσώπων της Ένωσης MakCannabis στον Τύπο, 23 εταιρείες που έχουν λάβει άδεια να καλλιεργούν και να πωλούν κάνναβη για ιατρικούς σκοπούς αντιμετωπίζουν μια σειρά περιορισμών, εκ των σημαντικότερων των οποίων είναι ότι η κάνναβη μπορεί να παραχθεί, αλλά μπορεί να πωληθεί μόνο με τη μορφή ελαίου. Ο Slave Ivanovski (εκ των ιδιοκτητών αδειοδοτημένων εταιρειών κάνναβης) δήλωσε ότι μόνο η πρώτη κατηγορία κάνναβης μπορεί να υποβληθεί σε επεξεργασία στη Βόρεια Μακεδονία, αλλά υπάρχουν κατηγορίες κάνναβης στη χώρα που δεν μπορούν να πωληθούν. Η Ένωση "Makcannabis" ασκεί πιέσεις για νομοθετικές τροποποιήσεις, σε θέματα όπως: α. Άδεια για εξαγωγή λουλουδιών κάνναβης, όχι μόνο ελαίου, β. Μείωση της τραπεζικής εγγύησης που απαιτείται από τις εταιρείες (ο τρέχων νόμος προβλέπει 1 εκατ. ευρώ), γ. Οι εταιρείες να μην πληρώνουν το 10% του ετήσιου κέρδους σε χωριστό λογαριασμό και να μην έχουν την υποχρέωση να προσλάβουν τουλάχιστον 15 άτομα.

-Διαμόρφωση τιμών σταφυλιού στην αγορά της Βορείου Μακεδονίας και αντιδράσεις αμπελουργών

Οι αγρότες, καλλιεργητές σταφυλιών δεν είναι ικανοποιημένοι με τις τιμές που προσφέρουν τα οινοποιεία για τη φετινή παραγωγή σταφυλιών. Οι εκπρόσωποι της Ένωσης Προοδευτικών Καλλιεργητών διεκδικούν την καταβολή τουλάχιστον 17 δηναρίων/κιλό για τη γνωστή ποικιλία σταφυλιού Vranec και 16 δηναρίων/κιλό για την ποικιλία Smederevka. Αναφέρουν ότι η Βόρεια Μακεδονία έχει δύο φορές χαμηλότερες τιμές αγοράς σταφυλιών από τις χώρες της περιοχής. Σε περίπτωση που τα οινοποιεία δεν προσφέρουν τις τιμές που διεκδικούν ζητούν από το κράτος να βοηθήσει στην επίλυση του προβλήματος, με την καταβολή επιδότησης ύψους 3 δηναρίων/κιλό. Οι υπάλληλοι του Υπουργείου Γεωργίας δήλωσαν ότι θα βοηθούσαν τους αγρότες και τις εταιρείες να συμφωνήσουν μόνοι τους για την τιμή αγοράς, αλλά δεν θα μπορούσαν να επηρεάσουν την τιμή, καθώς πρόκειται για σχέσεις αγοράς μεταξύ παραγωγών και αγοραστών. Ωστόσο, δήλωσαν ότι αν η τιμή των σταφυλιών είναι χαμηλότερη από το κόστος κερδοφορίας, η Κυβέρνηση θα επανεξετάσει την κατάσταση και θα λάβει τα κατάλληλα μέτρα.

-Δείκτες τιμών στη γεωργία, Αύγουστος 2019

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης τιμών στη γεωργία τον Αύγουστο του 2019 μειώθηκε κατά 1,0% ως προς τις Εισροές, ενώ ως προς την Παραγωγή αυξήθηκε κατά 1,9% σε σύγκριση με τον Αύγουστο του προηγούμενου έτους. Το Αύγουστο 2019, σε σύγκριση με τον Αύγουστο 2018, ο δείκτης τιμών εισροών 1 (αγαθά που καταναλώνονται σήμερα στη γεωργία) ήταν 99,0 και ο δείκτης τιμών για την Εισροή 2 (επένδυση στη γεωργία) ήταν 99,4. Στην παραγωγή τον Αύγουστο 2019, σε σύγκριση με τον Αύγουστο 2018, ο δείκτης τιμών της καλλιέργειας ήταν 102,2 και ο δείκτης τιμών της ζωικής παραγωγής ήταν 101,2.

-Δείκτης τιμών καταναλωτή, Αύγουστος 2019

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης τιμών καταναλωτή τον Αύγουστο του 2019, σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, ήταν 100,3, ενώ ο δείκτης τιμών λιανικής ήταν 100,2. Η αύξηση αυτή καταγράφηκε σε νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη λαχανικά, εκτός από τις πατάτες και άλλους κονδύλους κατά 6,4%, έλαια και λίπη κατά 1,6%, άλλα παρασκευάσματα κρέατος κατά 0,9%, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη φρούτα, ζάχαρη, μαρμελάδα, μέλι, σοκολάτα και προϊόντα ζαχαροπλαστικής κατά 0,7%, κρέας κατά 0,6%, ψάρια και θαλασσινά κατά 0,5%, ψωμί και δημητριακά, αποξηραμένο, αλατισμένο ή καπνιστό κρέας κατά 0,4%, γιαούρτι κατά 0,3%, γάλα και άλλα προϊόντα τροφίμων κατά 0,2%. Από την άλλη, τον Αύγουστο του 2019 καταγράφηκε μείωση του δείκτη τιμών καταναλωτή, σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, σε μεταλλικά νερά, αναψυκτικά, χυμούς φρούτων και λαχανικών κατά 1,1%, αυγά κατά 0,4%, ξηρά φρούτα και ξηρούς καρπούς, καθώς και μη αλκοολούχα ποτά κατά 0,3%.

1.5 Βιομηχανικός Τομέας

-Επιχειρηματικές τάσεις στη μεταποιητική βιομηχανία τον Αύγουστο του 2019

Οι διαχειριστές των επιχειρηματικών οντοτήτων εκτιμούν ότι ο δείκτης εμπιστοσύνης στη μεταποιητική βιομηχανία τον Αύγουστο του 2019, που βρίσκεται στο 21,4, είναι 0,2 εκατοστιαίες μονάδες υψηλότερος από τον Ιούλιο του 2019 και 1,1 εκατοστιαίες μονάδες υψηλότερος από τον Αύγουστο του 2018.

Η κατάσταση με τον σημερινό όγκο παραγγελιών παραγωγής τον Αύγουστο του 2019 είναι λιγότερο ευνοϊκή από ό,τι τον προηγούμενο μήνα, οι προσδοκίες για τον όγκο παραγωγής για τους επόμενους τρεις μήνες είναι πιο ευνοϊκές, ενώ τα τελικά αποθέματα αγαθών έχουν αυξηθεί σε σύγκριση με τον Ιούλιο του 2019.

Η εκτίμηση της οικονομικής κατάστασης είναι πιο ικανοποιητική σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα και σε σύγκριση με τον Αύγουστο του 2018. Ο αριθμός των εργαζομένων αναμένεται να αυξηθεί ελαφρά.

Το μέσο ποσοστό χρησιμοποίησης της παραγωγικής ικανότητας των επιχειρήσεων τον Αύγουστο του 2019 αυξήθηκε στο 69,8% της κανονικής χρήσης.

Οι παράγοντες που είχαν τον μεγαλύτερο αντίκτυπο στον περιορισμό του όγκου παραγωγής τον Αύγουστο του 2019 ήταν: η έλλειψη ειδικευμένου εργατικού δυναμικού με 23,1%, η ανεπαρκής εξωτερική ζήτηση κατά 18,8%, η ανεπαρκής εγχώρια ζήτηση κατά 15,3% και η αβεβαιότητα του οικονομικού περιβάλλοντος κατά 12,6%.

1.6 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών

-Εγκαίνια κοινού συνοριακού σταθμού ελέγχου στο Tabanonce-Preshevo μεταξύ της Βόρειας Μακεδονίας και της Σερβίας

Στο πλαίσιο επίσημης επίσκεψης της Πρωθυπουργού της Σερβίας κας Ana Brnabic στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας, οι Αρχές των δυο χωρών εγκαινίασαν, στις 26.8.2019, ένα κοινό συνοριακό γραφείο στο σημείο διέλευσης των συνόρων Tabanonce-Preshevo, τύπου «One Stop Shop». Οι Κυβερνήσεις των δυο χωρών είχαν υπογράψει τον Ιούλιο τ.ε. στο Βελιγράδι, συμφωνία για τον κοινό έλεγχο της διεθνούς οδικής κυκλοφορίας στη διέλευση των συνόρων Tabanonce-Preshevo, ενώ ειδικά πρωτόκολλα για την εφαρμογή της συμφωνίας υπογράφηκαν στα Σκόπια τον Αύγουστο τ.ε. Σε εφαρμογή του σχεδίου κοινής ολοκληρωμένης διαχείρισης συνόρων, προβλέπεται ότι οι επιβάτες θα σταματούν μόνο σε ένα σημείο κατά τη διέλευση των συνόρων. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με δήλωση του Π/Θ Zaev, περίπου 200.000 φορτηγά διέσχισαν τα σύνορα το 2018, ήτοι περίπου το ένα τέταρτο του συνολικού κύκλου εργασιών των φορτηγών οχημάτων. Κατά το τρέχον έτος αναμένεται να υπάρξει αύξηση 30%, φθάνοντας στα 260.000 φορτηγά. Παράλληλα εκτιμάται ότι οι μειωμένοι χρόνοι αναμονής θα συμβάλλουν στην καταγραφή αύξησης του αριθμού των τουριστών και θα μειώσουν τις πιθανότητες διάπραξης φαινομένων τελωνειακής απάτης.

-Σε λειτουργία νέος τελωνειακός τερματικός σταθμός στη συνοριακή διάβαση "KJAFASAN" μεταξύ Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας και Αλβανίας

Στις 16 τ.μ. πραγματοποιήθηκε επίσημη τελετή με τη συμμετοχή του Πρωθυπουργού κ. Zaev, η οποία σηματοδότησε την έναρξη του νέου τερματικού τελωνειακού σταθμού φορτίων (cargo) στο συνοριακό σημείο «Kjafasan» μεταξύ Βόρειας Μακεδονίας και Αλβανίας. Πρόκειται για ένα έργο που ξεκίνησε το 2017 και χρηματοδοτείται από την ΕΕ, μέσω του ταμείου IPA, αξίας περίπου 2 εκατ. ευρώ. Περιλαμβάνει την κατασκευή ενός νέου τελωνειακού σταθμού εισαγωγών-εξαγωγών 9.500 τετραγωνικών μέτρων, δρόμους πρόσβασης,

εγκαταστάσεις εκτελωνισμού και άλλων οργάνων ελέγχου, καθώς και ανακατασκευή υφιστάμενων εγκαταστάσεων. Στόχος της κατασκευής του τελωνειακού τερματικού σταθμού είναι η προσφορά βελτιωμένων υπηρεσιών στους οικονομικούς φορείς και ταχύτερη ροή εμπορευμάτων στο μεγαλύτερο σημείο διέλευσης των συνόρων μεταξύ Βόρειας Μακεδονίας και Αλβανίας. Ο εν λόγω τελωνειακός τερματικός σταθμός προβλέπεται ότι θα επιταχύνει σημαντικά την κυκλοφορία εμπορευματικών μεταφορών. Κατά την τελετή εγκαινίων, ο πρωθυπουργός κ. Zoran Zaev δήλωσε ότι, η Κυβέρνηση του εργάζεται εντατικά για την υλοποίηση του σχεδίου κοινής διαχείρισης των συννοριακών και των τελωνειακών ελέγχων με την μορφή του "One Stop Shop".

-Δάνειο ύψους € 13 εκατ. για τη χρηματοδότηση βελτιώσεων των αυτοκινητοδρόμων από την EBRD

Σύμφωνα με Δελτίο Τύπου της EBRD στις 20.9.2019, η Τράπεζα θα χρηματοδοτήσει με δάνειο ύψους 13 εκατ. ευρώ την περαιτέρω βελτίωση του συστήματος διοδίων, καθώς και την κατασκευή νέων ηλεκτρονικών σταθμών διοδίων. Συγκεκριμένα, θα χρηματοδοτηθούν η αναβάθμιση πέντε σταθμών διοδίων κατά μήκος του διαδρόμου VIII της χώρας, καθώς και η κατασκευή τριών νέων σταθμών, τα οποία θα συνδεθούν με ένα κεντρικό σύστημα συλλογής διοδίων στα Σκόπια. Μεταξύ άλλων βελτιώσεων, και με σκοπό την προώθηση μεγαλύτερης χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, θα εγκατασταθούν ηλιακοί συλλέκτες και στους 15 σταθμούς διοδίων σε εθνικό επίπεδο, οι οποίοι και προβλέπεται να παράγουν σχεδόν το ήμισυ του ηλεκτρικού ρεύματος που απαιτείται για την λειτουργία των σταθμών. Το δάνειο θα διατεθεί στη δημόσια επιχείρηση κρατικών δρόμων της Βόρειας Μακεδονίας (PESR). Η Βόρεια Μακεδονία σχεδιάζει να ενοποιήσει τα δύο διαφορετικά συστήματα διοδίων σε ένα ενιαίο διαλειτουργικό σύστημα. Σημειώνεται ότι, η EBRD έχει χρηματοδοτήσει στο παρελθόν την κατασκευή και αναβάθμιση οκτώ σταθμών διοδίων κατά μήκος του διαδρόμου X, συμπεριλαμβανομένης της εγκατάστασης ηλεκτρονικού εξοπλισμού συλλογής διοδίων. Μέχρι σήμερα η EBRD έχει επενδύσει σχεδόν 1.9 δισ. ευρώ σε 117 έργα στη Βόρεια Μακεδονία.

1.7 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος

-Η Βόρεια Μακεδονία διέθεσε 182 εκατ. ευρώ για την προστασία του περιβάλλοντος το 2018

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, οι συνολικές δαπάνες για την περιβαλλοντική προστασία το 2018 ανήλθαν σε 11,2 δισ. δηνάρια (περίπου 181,9 εκατ. ευρώ), αύξηση ύψους 1,2 δισ. δηνάρια (περίπου 19,5 εκατ. ευρώ) σε σύγκριση με το 2017, οπότε οι δαπάνες είχαν ανέλθει σε 10 δισ. δηνάρια (περίπου 162,4 εκατ. ευρώ).

Το μεγαλύτερο ποσό διατέθηκε για τη διαχείριση στερεών αποβλήτων (64,2%), την υλοποίηση δράσεων εκπαίδευσης και κατάρτισης και άλλες παρόμοιες δραστηριότητες (9,7%) αλλά και για τη διαχείριση λυμάτων (9,4%). Οι δαπάνες περιβαλλοντικής προστασίας αφορούσαν κυρίως σε επενδύσεις για διαχείριση περιουσιακών στοιχείων (74,7%) και πληρωμές για τη συντήρηση αυτών των περιουσιακών στοιχείων (25,3%). Από τις συνολικές περιβαλλοντικές δαπάνες, το μεγαλύτερο ποσό δαπανήθηκε από τον βιομηχανικό τομέα και εξειδικευμένους παραγωγούς, ύψους 9 δισ. δηναρίων (περίπου 146,1 εκατ. ευρώ), σημειώνοντας αύξηση ύψους 200 εκατ. δηναρίων (περίπου 3,25 εκατ. ευρώ) σε σύγκριση με το 2017, αλλά μείωση του ποσοστού, από 87,5% το 2017 σε 80,1% το 2018.

Από το σύνολο των δαπανών για την αγορά υπηρεσιών περιβαλλοντικής προστασίας, οι πληρωμές και οι αμοιβές για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων απορρόφησαν το μεγαλύτερο μερίδιο, 84,9%.

-Ohridska Banka & EBRD: Υποστήριξη επενδύσεων στις πράσινες τεχνολογίες

Η τράπεζα Ohridska Banka, μέλος του γαλλικού τραπεζικού ομίλου Societe Generale, έχει υπογράψει πενταετή συμφωνία 4 εκατ. ευρώ με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD) για την υποστήριξη των ιδιωτικών επενδύσεων στις πράσινες τεχνολογίες. Η συμφωνία προβλέπει τη χρηματοδότηση έργων με σκοπό τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στις κατοικίες, τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ιδιοκτητών.

-Επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος στον τομέα της ανακύκλωσης

Σύμφωνα με τα τοπικά μέσα ενημέρωσης, η μη κερδοσκοπική εταιρεία διαχείρισης συσκευασιών Pakomak (<https://www.pakomak.com.mk>) πρόκειται να χρηματοδοτήσει την εγκατάσταση μηχανημάτων ανακύκλωσης για πλαστικά μπουκάλια και δοχεία αλουμινίου εφαρμόζοντας το σύστημα της ανάστροφης πώλησης (Reverse Vending Machines/RVM), με σκοπό την ενθάρρυνση των πολιτών να συμμετέχουν στη διαλογή απορριμμάτων.

Σε αντάλλαγμα για την περισυλλογή ανωτέρω, τα μηχανήματα θα εκδίδουν «πράσινα κουπόνια» - πόντους επιβράβευσης ("green points") που ο πολίτης θα μπορεί να χρησιμοποιεί για να πληρώσει προϊόντα και δημόσιες υπηρεσίες, όπως τους λογαριασμούς κοινής ωφελείας, ναύλους δημόσιας συγκοινωνίας και στάθμευσης. Το πρόγραμμα εγκατάστασης μηχανημάτων αναστροφής πώλησης (RVMs) στη Βόρεια Μακεδονία υποστηρίζεται από το Ταμείο για την Καινοτομία και την Ανάπτυξη της Τεχνολογίας (Fund for Innovation and Technology Development, <http://www.fitr.mk>) και, όπως σημειώνουν τα τοπικά μέσα ενημέρωσης, η ανάπτυξη του πρώτου πρωτοτύπου αναμένεται κατά το πρώτο εξάμηνο του 2020. Αρχικά, η Rakomak θα εγκαταστήσει τα μηχανήματα σε επιλεγμένους Δήμους, αλλά το μακροπρόθεσμο σχέδιο είναι να καλύψει όλη την επικράτεια της Βόρειας Μακεδονίας. Παρόμοιο σύστημα συλλογής κενών φιαλών ποτών εισήχθη στην Κωνσταντινούπολη κατά το προηγούμενο έτος, ενώ και άλλες πόλεις του κόσμου επιτρέπουν ανωτέρω τρόπο πληρωμής δημόσιων συγκοινωνιών (π.χ. Πεκίνο, Σύδνεϋ). Το σύστημα επιστροφής συσκευασιών ποτών θεωρείται ιδιαίτερα επιτυχημένο και εφαρμόζεται ήδη σε δέκα ευρωπαϊκές χώρες: Σουηδία (από το 1984), Ισλανδία (από το 1989), Γερμανία (από το 2003), Φινλανδία (από το 1996), Νορβηγία (από το 1999), Δανία (από το 2002), Ολλανδία (από το 2005), Εσθονία (από το 2005), Κροατία (από το 2006) και Λιθουανία, όπου το σύστημα εισήχθη το 2016 και οδήγησε σε αύξηση της συλλογής απορριμμάτων 92% κατά το δεύτερο έτος της λειτουργίας.

1.8 Τομέας Τουρισμού

-Στοιχεία για τον τουρισμό στη Βόρεια Μακεδονία, Ιούλιος 2019

Σύμφωνα με την Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, ο αριθμός των τουριστών τον Ιούλιο του 2019 ήταν 171.862, ενώ ο αριθμός των διανυκτερεύσεων από τους τουρίστες ήταν 682.854. Ο αριθμός των τουριστών τον Ιούλιο του 2019, σε σύγκριση με τον Ιούλιο του 2018, μειώθηκε κατά 2,5% και ο αριθμός των διανυκτερεύσεων μειώθηκε κατά 0,7%. Ο αριθμός των εγχώριων τουριστών τον Ιούλιο του 2019, σε σύγκριση με τον Ιούλιο του 2018, μειώθηκε κατά 3,6%, ενώ ο αριθμός των ξένων τουριστών μειώθηκε κατά 1,7%. Ο αριθμός των διανυκτερεύσεων των εγχώριων τουριστών τον Ιούλιο του 2019 μειώθηκε κατά 1,4% σε σύγκριση με τον Ιούλιο του 2018, ενώ ο αριθμός των διανυκτερεύσεων ξένων τουριστών αυξήθηκε κατά 0,5%. Την περίοδο Ιανουαρίου - Ιουλίου 2019, ο αριθμός των τουριστών αυξήθηκε κατά 2,1% σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο: ο αριθμός των εγχώριων τουριστών αυξήθηκε κατά 1,9%, ενώ ο αριθμός των ξένων τουριστών αυξήθηκε κατά 2,3%. Την περίοδο Ιανουαρίου - Ιουλίου 2019, ο συνολικός αριθμός των διανυκτερεύσεων αυξήθηκε κατά 0,9%, ο αριθμός των διανυκτερεύσεων των εγχώριων τουριστών μειώθηκε κατά 0,2%, ενώ οι διανυκτερεύσεις ξένων τουριστών αυξήθηκαν κατά 2,0%.

1.9 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών (26.09.2019)

Σημειώνεται ότι στις 26 Σεπτεμβρίου τ.ε. το Γραφείο ΟΕΥ της Πρεσβείας Σκοπίων εξέδωσε νέο δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών, το οποίο είναι διαθέσιμο στη διαδικτυακή πύλη AGORA, στον ακόλουθο σύνδεσμο: http://agora.mfa.gr/inf/files/TENDERS%20Sep_2019%20mk.pdf

-Σταθερές οι τιμές λιανικής τον Αύγουστο στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Αύγουστο τ.ε. οι τιμές λιανικής στη Βόρεια Μακεδονία παρέμειναν αμετάβλητες σε ετήσιους όρους, μετά την άνοδο 0,7% τον Ιούλιο τ.ε. Σε μηνιαία βάση σύγκρισης, οι τιμές λιανικής της Βόρειας Μακεδονίας αυξήθηκαν 0,2% τον Αύγουστο σε σχέση με τον Ιούλιο. (για περισσότερες λεπτομέρειες βλ. τον ακόλουθο σύνδεσμο :<http://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/inf/67581>)

-Η αγορά εργασίας στη Βόρεια Μακεδονία, β' τρίμηνο 2019

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, στο β' τρίμηνο του 2019 το εργατικό δυναμικό της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας αριθμούσε 962.463 άτομα, εκ των οποίων 794.283 ήταν απασχολούμενα, ενώ οι 168.180 ήταν άνεργοι. Το ποσοστό δραστηριότητας κατά την περίοδο αυτή ήταν 57,1%, το ποσοστό απασχόλησης ήταν 47,1%, ενώ το ποσοστό ανεργίας ήταν 17,5%.

-Αύξηση των καθαρών μισθών στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας τον Ιούλιο 2019

Σύμφωνα με την Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, ο πραγματικός καθαρός μισθός στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας αυξήθηκε κατά 3,4% σε ετήσια βάση τον Ιούλιο τ.ε., αφού αυξήθηκε κατά 3,9% τον Ιούνιο τ.ε. Σε ονομαστικούς όρους, ο μέσος καθαρός μισθός στη Βόρεια Μακεδονία έφθασε τα **25.104 δηνάρια (445 \$-ΗΠΑ/404 ευρώ)** τον Ιούλιο 2019, ήτοι αύξηση κατά 4,3% σε ετήσια βάση. Η μεγαλύτερη ετήσια αύξηση των μισθών σε ονομαστικούς όρους, 10,6%, καταχωρήθηκε στις δραστηριότητες υγειονομικής περίθαλψης και κοινωνικής εργασίας, ακολουθούμενη από τον τομέα εστίασης, διαμονής και τροφίμων με άνοδο 9,8%. Σε μηνιαία βάση σύγκρισης, ο μέσος ονομαστικός καθαρός μισθός στη Βόρεια Μακεδονία μειώθηκε κατά 0,4% τον Ιούλιο 2019.

2. Οικονομικές ειδήσεις

-Δάνειο ύψους 125 εκατ. ευρώ από την Παγκόσμια Τράπεζα για την ενίσχυση της βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών

Στις 19 Σεπτεμβρίου 2019 το Διοικητικό Συμβούλιο της Παγκόσμιας Τράπεζας ενέκρινε δάνειο ύψους 125 εκατ. ευρώ για την ενίσχυση της βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών, τη βελτίωση του ανταγωνισμού στην αγορά και τη μείωση του διοικητικού φόρτου των επιχειρήσεων, με στόχο τη βελτίωση πρόσβασης στις αγορές σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο. Σημειώνεται ότι, η Παγκόσμια Τράπεζα στηρίζει χρηματοδοτικά την Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων που στοχεύουν εν γένει στη βελτίωση της διαχείρισης και της διαφάνειας των δημόσιων οικονομικών, την αποτελεσματικότητα και βιωσιμότητα των δημόσιων δαπανών, ιδίως των δαπανών για την κοινωνική προστασία, την εξυγίανση του φορολογικού συστήματος, την απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας και την ενίσχυση του τομέα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τη βελτίωση του τομέα δημοσίων συμβάσεων, την πρόσβαση του ιδιωτικού τομέα σε δημόσιους διαγωνισμούς και την ενίσχυση του ανταγωνισμού στην αγορά.

-Κεντρική Τράπεζα: ευνοϊκοί οικονομικοί δείκτες για το 2019

Η Κεντρική Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας (NBRNM) προβλέπει ότι οι οικονομικοί δείκτες για το τρέχον έτος θα είναι ευνοϊκοί. Σύμφωνα με τα τελευταία οικονομικά δεδομένα, ο ρυθμός ανάπτυξης ήταν 3,1% το β' τρίμηνο του 2019. Η Κεντρική Τράπεζα ενημέρωσε ότι τα συναλλαγματικά αποθέματά της βρίσκονται σε σταθερά επίπεδα και έχουν αυξητική τάση. Επίσης, ο ρυθμός πληθωρισμού διαμορφώθηκε τον Αύγουστο στο 0,8%, από μέσο όρο 1,1% για το υπόλοιπο του έτους.

3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

-Κόσσοβο & Βόρεια Μακεδονία συμφώνησαν στην άρση των μη δασμολογικών εμποδίων που είχαν επιβληθεί πρόσφατα

Ο απερχόμενος Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας του Κοσσόβου κ. Endrit Shala, φιλοξένησε την Τρίτη 20.8.2019 τον Υπουργό Οικονομίας της Βόρειας Μακεδονίας, κ. Kreshnik Bekteshi, και συμφώνησαν ότι μέχρι το τέλος εκείνης της εβδομάδας θα άρουν όλα τα μη δασμολογικά εμπόδια που είχαν επιβληθεί τελευταίως προκειμένου να διευκολυνθεί το ελεύθερο εμπόριο μεταξύ των δύο χωρών. Υπενθυμίζεται ότι η Βόρεια Μακεδονία επικαλούμενη αρχές τις ΕΕ και του ΠΟΕ είχε επιβάλει περιοριστικά μέτρα για την εισαγωγή ιχθυηρών και παραγώγων τους από διάφορες χώρες τις περιοχής, μεταξύ των οποίων και του Κοσσόβου. Ως αντίδραση στην εν λόγω απόφαση, ο απερχόμενος Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας του Κοσσόβου, κ. Shala, είχε ανακοινώσει περιοριστικά μέτρα για την εισαγωγή προϊόντων της Βόρειας Μακεδονίας (πατάτας, μελιού) στην αγορά του Κοσσόβου. Στη συνάντηση των Υπουργών των δύο χωρών συμμετείχαν οι αρμόδιες Υπηρεσίες Κτηνιατρικές και Τροφίμων και συμφωνήθηκε να δοθούν από την πλευρά του Κοσσόβου επιπλέον φυτο-υγειονομικές εγγυήσεις προς τη Βόρεια Μακεδονία, προκειμένου να εξασφαλιστεί η άρση των μέτρων.

-Συμφωνία Βόρειας Μακεδονίας - Σερβίας για την αμοιβαία αναγνώριση αδειών για εγκεκριμένο οικονομικό φορέα για την ασφάλεια και την προστασία

Την Τρίτη 13.08.2019, η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας ενέκρινε το κείμενο της Συμφωνίας με την Κυβέρνηση της Δημοκρατίας της Σερβίας σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση των αδειών για εγκεκριμένο οικονομικό φορέα για την ασφάλεια και την προστασία (authorized economic operator for safety and security).

-Ο Οργανισμός πολιτικής αεροπορίας της Κροατίας θα υποστηρίξει τη Βόρεια Μακεδονία για την συμμετοχή της στον Ευρωπαϊκό Κοινό Αεροπορικό Χώρο

Ο Κροατικός Οργανισμός Πολιτικής Αεροπορίας (HACZ) θα είναι ο φορέας υλοποίησης του σχεδίου αδελφοποίησης "Υποστήριξη συμμετοχής στον Ευρωπαϊκό Κοινό Αεροπορικό Χώρο - ECAA - " ύψους 250.000 ευρώ, ο οποίος θα παρέχει βοήθεια και εμπειρογνωμοσύνη στις αεροπορικές Αρχές της Βόρειας Μακεδονίας. Η αντιπροσωπεία της Ε.Ε. στη Βόρεια Μακεδονία ανακοίνωσε την προηγούμενη εβδομάδα ότι ο HACZ θα είναι ο φορέας υλοποίησης του έργου μετά την αξιολόγηση των προσφορών που υποβλήθηκαν σε διεθνή διαγωνισμό. Το έργο αποσκοπεί στην παροχή εμπειρογνωμοσύνης και συνδρομής στις Αρχές πολιτικής αεροπορίας της Βόρειας Μακεδονίας σε μια προσπάθεια υποστήριξης της αιφόρου ανάπτυξης της πολιτικής αεροπορίας σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και το νομικό κεκτημένο της ΕΕ στον εν λόγω τομέα. Αυτό θα επιτευχθεί με την εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με τους ευρωπαϊκούς νόμους και την αύξηση των αερομεταφορών της Βόρειας Μακεδονίας και των τεχνικών ικανοτήτων.

4. Ευρωπαϊκή προοπτική

-Milevski: Η συνεργασία Βορείου Μακεδονίας- Ελλάδος θα εντατικοποιηθεί μετά την ημερομηνία προσχώρησης

Σύμφωνα με ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης, το Υπουργείο Τοπικής Αυτοδιοίκησης, η εδώ αντιπροσωπεία της ΕΕ και ο Δήμος Μοναστηρίου (Bitola), πραγματοποίησαν εκδήλωση αφιερωμένη στο πρόγραμμα διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ Βόρειας Μακεδονίας και Ελλάδας στην πλατεία "Goce Delcev" στο Μοναστήρι. Η εκδήλωση διεξήχθη με το σύνθημα «Ευρώπη είστε και Εσείς» ("Europe that is You too"). Στις ομιλίες τους, ο Υπουργός Τοπικής Αυτοδιοίκησης, κ. Goran Milevski, επεσήμανε ότι η ΕΕ έχει εξασφαλίσει χρηματοδότηση ύψους 45,5 εκατ. ευρώ μέχρι το 2020 σε κοινότητες και μη κυβερνητικές οργανώσεις και από τις δύο γειτονικές χώρες για την υλοποίηση διαφόρων έργων. Ο εκπρόσωπος της εδώ Αντιπροσωπείας της ΕΕ, κ. Freek Janmaat, τόνισε ότι η ΕΕ στηρίζει τη συνεργασία μεταξύ Βορείου Μακεδονίας και Ελλάδας, μέσω του προγράμματος IPA. Η Δήμαρχος του Μοναστηρίου, κα Natasa Petronska, αναφέρθηκε σε τρία σημαντικά έργα για την πόλη που θα βελτιώσουν τις συνθήκες για τους πολίτες: βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του αθλητικού κέντρου "Boro Curlevski", προμήθεια ηλεκτρικών οχημάτων, καθώς και έργα για την αύξηση της τουριστικής κίνησης της πόλης.

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

-Αναθεώρηση του προϋπολογισμού τέλη Σεπτεμβρίου-αρχές Οκτωβρίου τ.ε.

Η Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών κ. Shiret Elezi αναμένει ότι η αναθεώρηση του προϋπολογισμού θα έχει ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου ή τις αρχές Οκτωβρίου το αργότερο. Μιλώντας σε δημοσιογράφους, είπε ότι πραγματοποιήθηκε επανεξέταση όλων των θέσεων από πλευράς εσόδων και δαπανών του προϋπολογισμού. "Η αναθεώρηση του προϋπολογισμού είναι αυτό που συνήθως συμβαίνει κατά τη διάρκεια της οικονομικής χρήσης. Όλα τα κονδύλια στην κατάσταση εσόδων και δαπανών του προϋπολογισμού επανεξετάζονται. Βρισκόμαστε ήδη στο στάδιο της ανάλυσης. Ο αναθεωρημένος προϋπολογισμός θα ξεκινήσει στα τέλη Σεπτεμβρίου ή στις αρχές Οκτωβρίου το αργότερο", δήλωσε η Elezi, απαντώντας σε ερώτηση δημοσιογράφου μετά από εκδήλωση κατά την οποία υπογράφηκαν συμφωνίες με 11 Δήμους της χώρας για επιχορηγήσεις και δάνεια που επιδιώκουν τη βελτίωση των δημοτικών υπηρεσιών.

-Στατιστικά στοιχεία για τη χρήση του διαδικτύου στην Βόρεια Μακεδονία

Ενώ το 50% των χρηστών του Διαδικτύου στην ΕΕ κάνουν διαδικτυακές κρατήσεις (online), το αντίστοιχο ποσοστό στην Βόρεια Μακεδονία ανέρχεται μόλις στο 13%, σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat.

-Συμφωνία αμοιβαίας κατάργησης των θεωρήσεων εισόδου μεταξύ Βόρειας Μακεδονίας και Ουκρανίας

Σύμφωνα με δημοσιεύματα, το υπουργικό συμβούλιο της Ουκρανίας ενέκρινε συμφωνία μεταξύ των Κυβερνήσεων της Ουκρανίας και της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας για την αμοιβαία κατάργηση των απαιτήσεων θέωσης εισόδου, που υπογράφηκε στα Σκόπια στις 12 Ιουλίου 2019. Η Συμφωνία επιτρέπει στους κατόχους βιομετρικών διαβατηρίων των δύο χωρών να εισέλθουν, να διαμετακομιστούν ή να παραμείνουν για 90 ημέρες με μέγιστη περίοδο διαμονής τις 180 ημέρες στην επικράτεια του κράτους του άλλου μέρους.

-FACEBOOK και INSTAGRAM τα πιο δημοφιλή κοινωνικά δίκτυα στη Βόρεια Μακεδονία

Σύμφωνα με τα στοιχεία της πύλης Statista.com, εκ των 1,58 εκατ. χρηστών Διαδικτύου στη Βόρεια Μακεδονία, τα δύο τρίτα δραστηριοποιούνται σε ορισμένα από τα κοινωνικά δίκτυα, κυρίως το Facebook και το Instagram. Στη Βόρεια Μακεδονία υπάρχουν 1,1 εκατ. χρήστες του κοινωνικού δικτύου Facebook, δηλαδή 100.000 περισσότερα από πέρυσι, ενώ περίπου 540.000 άνθρωποι έχουν σελίδα στο Instagram, σύμφωνα με την πύλη Statista.com. Σύμφωνα με το πρακτορείο ειδήσεων "Meta", στοιχεία από την ευρωπαϊκή στατιστική υπηρεσία EUROSTAT δείχνουν ότι κάθε πέμπτος κάτοικος της Βόρειας Μακεδονίας πέρυσι είχε πρόσβαση στις υπηρεσίες δημόσιας διοίκησης στο διαδίκτυο και ένας στους 20 πολίτες συμπλήρωσε επίσημο έντυπο ηλεκτρονικά. Στην ΕΕ, κατά μέσο όρο, κάθε δεύτερος πολίτης έχει πρόσβαση σε πληροφορίες ή υπηρεσίες από κρατικές αρχές και δημόσιες επιχειρήσεις μέσω του Διαδικτύου και κάθε τρίτο άτομο έχει υποβάλει ηλεκτρονικό έντυπο παροχής υπηρεσιών μέσω του διαδικτύου. Η Βόρεια Μακεδονία βρίσκεται στο τέλος της λίστας όσον αφορά στη χρήση του διαδικτύου για την πρόσβαση σε πληροφορίες ή υπηρεσίες από την κρατική διοίκηση. Σε σύγκριση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, οι πολίτες της Βόρειας Μακεδονίας είναι δυόμισι φορές λιγότερο πιθανό να χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο για να λαμβάνουν πληροφορίες από κρατική αρχή, σύμφωνα με τα στοιχεία της EUROSTAT.

6. Εκδηλώσεις, εκθέσεις, επισκέψεις

-Εκδήλωση για τη διασυνοριακή συνεργασία Ελλάδος-Βόρειας Μακεδονίας, (Μοναστήρι, 20.9.2019)

Το Υπουργείο Τοπικής Αυτοδιοίκησης, η εδώ αντιπροσωπεία της ΕΕ και ο Δήμος Μοναστηρίου (Bitola), πραγματοποίησαν εκδήλωση αφιερωμένη στο πρόγραμμα διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ Βόρειας Μακεδονίας και Ελλάδας στην πλατεία "Goce Delcev" στο Μοναστήρι. Η εκδήλωση διεξήχθη με το σύνθημα «Ευρώπη είστε και Εσείς» ("Europe that is You too") (βλ. ανωτέρω).

-Επιχειρηματικό Συνέδριο για την περιφερειακή συνεργασία μεταξύ Βορείου Μακεδονίας, Αλβανίας, Κοσσόβου (Σκόπια, 18 Σεπτεμβρίου 2019)

Το "Οικονομικό Επιμελητήριο - OEMVP" της Βορείου Μακεδονίας, σε συνεργασία με το Εμπορικό Επιμελητήριο του Κοσσόβου και το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο των Τιράνων, διοργάνωσε στα Σκόπια, για πρώτη φορά φέτος, εκδήλωση για την περιφερειακή συνεργασία στην περιοχή των Βαλκανίων και συγκεκριμένα μεταξύ της Βορείου Μακεδονίας, της Αλβανίας και του Κοσσόβου, με τη συμμετοχή περί των 150 επιχειρήσεων της περιοχής από τους ακόλουθους τομείς: κατασκευές και δομικά υλικά, βιομηχανία τροφίμων και λιανικό εμπόριο. Υποστηρικτής της εκδήλωσης ήταν η USAID μέσω του προγράμματος για την ενίσχυση των επιχειρηματικών οικοσυστημάτων. Στο πλαίσιο αυτό, σκοπός της εκδήλωσης κατά τους διοργανωτές ήταν αφενός η διερεύνηση πιθανών συνεργασιών και συνεργειών μεταξύ των επιχειρηματικών κοινοτήτων, αφετέρου η ανάδειξη ευκαιριών για περιφερειακή οικονομική ανάπτυξη, με έμφαση στα έργα υποδομών και κατασκευών, που διασυνδέουν τις όμορες χώρες, σύμφωνα με τις επιταγές της ΕΕ αλλά και τους στόχους της Πρωτοβουλίας του Βερολίνου για περιφερειακή συνεργασία. Εκτός από τις επιχειρηματικές συναντήσεις (B2B), διοργανώθηκε οικονομικό φόρουμ, με δύο θεματικές: "Διευκόλυνση του εμπορίου μέσω της θεσμικής συνεργασίας μεταξύ Βορείου Μακεδονίας, Κοσσόβου και Αλβανίας" και «Ευκαιρίες για συνεργασία, επενδύσεις και κοινή πρόσβαση στις αγορές της περιοχής και πέραν αυτής». Στα θεματικά πάνελ συμμετείχαν

οι Διευθυντές των τελωνειακών διοικήσεων κ.κ. Gjoko Tanasoski (Βόρεια Μακεδονία), Bahri Berisha (Κόσσοβο), Arlind Glikuta (Αλβανία) και οι Πρόεδροι Εμπορικών Επιμελητηρίων και άλλων φορέων των τριών χωρών. Την εκδήλωση χαιρέτισαν, ο Πρόεδρος του OEMVP, κ. N. Hoxha, ο Πρόεδρος της Βουλής της Βόρειας Μακεδονίας κ. T. Xhaferi, ο Πρόεδρος της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας κ. Z. Zaev, ο Υπουργός Οικονομίας, κ. K. Bekteshi και ο εκπρόσωπος του Γραφείου USAID στη Βόρεια Μακεδονία, κ. E. Janovski.

-Διεθνής Εμπορική Έκθεση για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τη διαχείριση υδάτων και στερεών αποβλήτων στη Βόρεια Μακεδονία (RENEXPO®, Σκόπια, 3-4 Δεκεμβρίου 2019)

Η διεθνής εμπορική έκθεση RENEXPO® (<http://www.renexpo-nmk.com>), πρόκειται να πραγματοποιηθεί στις 3 και 4 Δεκεμβρίου 2019, στο Ξενοδοχείο Aleksandar Palace στα Σκόπια. Απευθύνεται σε επιχειρήσεις, διεθνείς οργανισμούς, διαμορφωτές κοινής γνώμης και υπεύθυνους λήψης αποφάσεων, ειδικούς για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, διαχείριση υδάτων και στερεών αποβλήτων, τοπικής και διεθνούς εμβέλειας. Η RENEXPO® φιλοδοξεί να αποτελέσει πλατφόρμα δικτύωσης και συνάντησης ειδικών και επαγγελματιών διεθνούς εμβέλειας από την περιοχή, ανταλλαγής πληροφοριών και τεχνογνωσίας για τις τελευταίες τεχνολογίες στους τομείς προστασίας του περιβάλλοντος, της ενεργειακής απόδοσης, των υδάτων, των ΑΠΕ και της καινοτομίας. Βασικός στόχος είναι να προσελκύσει ανάδοχους έργων (project owners) από την περιοχή και δυνητικούς επενδυτές από τα ευρωπαϊκά κράτη, προσβλέποντας παράλληλα στη μεταφορά καλών πρακτικών από και προς την αγορά της Βόρειας Μακεδονίας. Η Έκθεση αναμένεται να φιλοξενήσει 60 εκθέτες και περί τους 400 συμμετέχοντες, ενώ η επισκεψιμότητα υπολογίζεται στα 1.200 άτομα. Ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα είναι η πρωτοβουλία μιας νέας διαδικτυακής υπηρεσίας για τους επενδυτές, που εγκαινιάζει η διοργανώτρια εταιρεία REECO® (REECO INTERNATIONAL DOO, <http://reeco.eu/>) και αφορά σε διαδικτυακή πλατφόρμα συνάντησης επενδυτών (web based Investors lounge). Σε αυτή θα παρέχονται πληροφορίες για επενδυτικά έργα, τόσο από τη Βόρεια Μακεδονία, όσο και από την Βοσνία-Ερζεγοβίνη, το Μαυροβούνιο και τη Σερβία, στον τομέα των ΑΠΕ και της ενεργειακής απόδοσης, που βρίσκονται σε διάφορα στάδια ανάπτυξης ή είναι ώριμα και αναζητούν επενδυτές.

Η Προϊσταμένη

Παγόνα Λάρδα
Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄